

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců
Lubomíra Majerčíka a Mariana Kokeše ve věci

žalobce: M. Č.
zastoupený JUDr. Janem Klaiem, advokátem
sídlem Lukavická 2012/22, 301 00 Plzeň

proti
žalovanému: Velitel vzdušných sil
sídlem Vítězné náměstí 1500/5, 160 01 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2024, č. j. MO 598147/2024-3031.

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2024, č. j. MO 598147/2024-3031, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 k rukám jeho advokáta JUDr. Jana Klaila.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobci, vojákovci z povolání, byla v předchozích řízeních vedených před správními orgány i správními soudy přiznána na jeho žádost odměna za práci přesčas. Jádrem současného sporu

je související nárok žalobce na dorovnání služebního platu, který správní orgán označil za promlčený za období tří let zpětně před podáním žádosti. Žalobce dále namítá, že nebyla adekvátně posouzena jeho žádost z roku 2011 o rozšíření předmětu řízení zahájeného v roce 2008. Této žalobní námitce krajský soud vyhověl s ohledem na aktuální judikaturu Nejvyššího správního soudu k této problematice. Klíčovým důvodem byla bezvýhodná situace žalobce v důsledku přístupu správních orgánů k vedení správního spisu.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Žalobce požádal dne 18. 8. 2008 velitele svého vojenského útvaru o doplacení služebního platu za období, kdy byl určen k plnění úkolů služeb LZS a SAR (letecké záchranné služby, resp. letecké pátrací a záchranné služby). Služební orgán I. stupně nejprve žádosti žalobce nevyhověl (dvě rozhodnutí byla zrušena rozsudky Krajského soudu v Ostravě), poté jí v roce 2019 částečně vyhověl a přiznal žalobci odměnu za práci přesčas. Také toto rozhodnutí bylo zdejší soudem zrušeno (rozsudek ze dne 13. 10. 2021, č. j. 29 Ad 8/2019-225). Věcí se následně zabýval i Nejvyšší správní soud a dospěl k závěru, že rozdělení směn LZS a SAR (12 hodin výkonu služby a na ně navazujících 12 hodin formálně označovaných jako služební pohotovost, materiálně se však také jednalo o výkon služby) bylo čistě formální a účelové a ze strany služebně nadřízených orgánů se jednalo o snahu o obcházení zákona. Žalobce tedy splnil všechny podmínky pro to, aby byl jeho nárok na dorovnání platu důvodný (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2022, č. j. 6 As 361/2021-35).
3. Rozhodnutím ze dne 18. 12. 2023, č. j. MO 983938/2023-2427, proto služební orgán I. stupně (VÚ 2427 Sedlec) ve výroku I. žádosti žalobce vyhověl a přiznal mu doplacení ušlého platu a odpovídající úrok z prodlení. Výrokem II. rozhodl tak, že nároky za dobu do 30. 6. 2005 jsou dle § 161 odst. 1 a 2 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání (dále „zákon o vojácích z povolání“), promlčeny. Výrokem III nevyhověl žádosti žalobce o rozšíření nároku za období po roce 2008, jelikož se jedná o samostatné správní řízení, které bylo vedeno u jiného správního orgánu a není součástí probíhajícího řízení. Nyní napadeným rozhodnutím pak bylo odvolání žalobce proti výrokům II. a III. rozhodnutí služebního orgánu I. stupně zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí v tomto rozsahu potvrzeno.

III. Argumentace žalobce

4. Ve včas podané žalobě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále „s. ř. s.“), splňující též ostatní podmínky řízení (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.), žalobce navrhl krajskému soudu, aby zrušil napadené rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ve výroku II. a III. pro nezákonnost (§ 78 odst. 3 s. ř. s.).
5. Žalobce v podané žalobě namítá, že plat mu byl krácen úmyslně, neboť mu byla nařízena nepřetržitá 24hodinová služba a naopak, nikdy mu nebyla nařízena služební pohotovost navazující na 12hodinovou službu. Naříditi takovým způsobem služební pohotovost by ostatně ani nešlo, neboť by nebylo možné dodržet stanovenou dobu odpočinku a provést odpovídajícím způsobem letovou přípravu. V době výkonu služby LZS nebo SAR nadto posádka vrtulníku podléhá jinému velení než v době služební pohotovosti.
6. Dle žalobce je mimo jakoukoliv pochybnost, že příslušný velitel věděl, že jednotlivým vojákům vyplácí finanční plnění (plat a jeho jednotlivé složky) v rozporu s jeho vlastními rozkazy. Z toho vyplývá jednoznačný úmysl správního orgánu příslušného vojáka poškozovat. Žalobce odkazuje také na zvukový záznam, na němž velitel popisuje danou praxi a uvádí, že jestli se podle ní někdo nechce řídit, nechť se přihlásí a může být převeden

na jinou práci, přičemž řešit situaci s právníky, s ministryní nebo se sdělovacími prostředky nemá smysl. To žalobce označuje za nátlak. Je tedy zřejmé, že jednání služebních orgánů je zaviněné.

7. Služebními orgány uplatněná námitka promlčení je dle žalobce v rozporu s dobrými mravy. Žalobce cituje četnou judikaturu Nejvyššího soudu a Ústavního soudu. V nynější věci resort obrany nasadil veškeré možné orgány s jediným cílem – poškodit žalobce, resp. vynaložit veškeré úsilí k tomu, aby žalobce nabyl dojmu o legalitě nezákonného jednání a snad se i vzdal dožadování se svých nároků. Námitka promlčení by dle žalobce neměla sloužit k zajištění nedotknutelnosti nezákonně získaného prospěchu oficiálně nazvaného „ekonomickou racionalizací pracovních zdrojů“, jež bylo motivem jednání služebních orgánů od samého počátku.
8. Žalobce se tedy domáhá náhrady úmyslně způsobené škody, přičemž v úvahu by přicházelo také posouzení nároku coby vydání bezdůvodného obohacení. Ze státního rozpočtu byly určeny finanční prostředky kromě jiného pro účely hrazení protihodnoty za vykonané služby. Pokud armáda postupovala tak, že část těchto finančních prostředků si v rozporu s vlastními rozkazy ponechala, pak se na úkor vojáků bezdůvodně obohatila. Z uvedených důvodů žalobce navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí (včetně výroku II. a III. prvostupňového rozhodnutí) zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
9. Závěrem žalobce upozorňuje, že rozšíření žádosti ze dne 5. 10. 2011 je ve spise založeno, včetně připojeného soupisu služeb za období po 1. 9. 2008. Ve spise jsou založena i navazující vyjádření, a nemůže být pochyb o tom, že podání ze dne 5.10.2011 bylo učiněno. O tomto rozšíření nebylo dle žalobce rozhodnuto. Tvrdí-li žalovaný v napadeném rozhodnutí, že o něm bylo rozhodnuto v samostatném řízení, pak žádné takové rozhodnutí spisem neprochází. Nesvědčí ani žádný důkaz o tom, že bylo vydáno. Za takových okolností není ani případné uplatnění překážky res iudicata či námitky litispendence. Správným postupem mělo být spojení řízení o žádostech do jednoho řízení dle § 140 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále „správní řád“).

IV. Argumentace žalovaného a replika žalobce

10. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že žalobce svůj nárok uplatnil žádostí podanou dne 18. 8. 2008. Nárok na plat za období před 1. 7. 2005 je proto v souladu s § 161 odst. 1 a 2 zákona o vojácích z povolání promlčen. Žalovaný vycházel ze závěrů předchozího rozsudku zdejšího soudu v této věci, podle něhož nelze dovozovat, že služební orgány měly v úmyslu žalobci způsobit škodu. V témže rozsudku zdejší soud nepřisvědčil ani argumentaci žalobce nemravností uplatněné námitky promlčení. Dle žalovaného věc nelze znovu projednat pro překážku věci rozsouzené, a i kdyby tomu tak nebylo, žalovaný se řídil závazným právním názorem zdejšího soudu. Poslední námitku označuje žalovaný za domnělé rozšíření žádosti v roce 2011. Jako nová žádost byla podle žalovaného postoupena veliteli VÚ 8407 Kbely, který ji shledal nedůvodnou, což uvádí sám žalobce ve sdělení ze dne 12. 6. 2012. Rovněž tomu odpovídá sdělení velitele VÚ 2802 Olomouc ze dne 24. 5. 2012 a ze dne 5. 10. 2012. O této žádosti tedy probíhalo samostatné správní řízení před jinými služebními orgány. Žalovaný proto navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
11. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného i nadále setrvává na své žalobní argumentaci, přičemž tvrzení žalovaného rozporuje mj. s tím, že jsou založena na nesprávné interpretaci

citované judikatury správních soudů. K rozšíření žádosti uvádí, že tato žádost nebyla nikdy delegována na jiný služební orgán, který by o ní rozhodl.

V. Hodnocení věci soudem

12. Krajský soud, za splnění podmínek pro rozhodnutí věci bez nařízení jednání (§ 51 s. ř. s.), přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, včetně řízení předcházející jejich vydání, a dospěl k závěru, že žaloba je **důvodná** (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).

V. 1 Charakter nároku žalobce

13. Úvodem je vhodné zmínit, že v nynější věci není sporu o tom, že nárok žalobce je v základu oprávněný. To již vyřešily soudy ve shora odkazovaných rozsudcích. Spor se vede především o to, zda je nárok žalobce za období do 30. 6. 2005 promlčen. Ze správního spisu a napadených rozhodnutí plyne, že žalobce svůj nárok uplatnil dne 18. 8. 2008. To účastníci nezpochybňují.
14. Pro nynější věc je dále podstatný charakter žalobcova nároku. Žalobce v žalobě opakovaně zmiňuje, že mu služební orgány „úmyslně způsobily škodu“, a domáhá se náhrady škody, případně vydání bezdůvodného obohacení. Takto ovšem dle zdejšího soudu nárok žalobce kvalifikovat nelze.
15. Uplatněný nárok vychází, zjednodušeně řečeno, ze skutečnosti, že za plnění úkolů služeb LZS a SAR v letech 2005-2008 byl původně žalobci vyplacen plat za 12 hodin výkonu služby a dále 50 % platu za 12 hodin služební pohotovosti. Žalobce ovšem po celou dobu konal řádnou službu, za jejíž výkon mu náležel plat v plné výši včetně příslušných příplatků. Jedná se tudíž o nárok na plat a jeho příslušenství dle § 66 a násl. zákona o vojácích z povolání ve spojení se zákonem č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech. Rovněž Nejvyšší správní soud ve zmiňovaném rozsudku ze dne 25. 8. 2022, č. j. 6 As 361/2021-35, charakterizuje daný nárok jako platový nárok (bod 26).
16. Z ničeho neplyne, že by žalobci byla zároveň způsobena škoda ve smyslu právních předpisů upravujících náhradu škody. Je pochopitelné, že žalobce se cítí být postupem služebních orgánů „poškozen“ a nevyplacení části platu vnímá jako „újmu“. Předpokladem vzniku povinnosti k náhradě škody je ovšem kromě protiprávního jednání spočívajícího v porušení právní povinnosti také způsobení škody (§ 2909 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku; obdobně dle předchozí právní úpravy), kterou nelze ztotožňovat s primární právní povinností. Např. pro náhradu škody vzniklé porušením smlouvy obecně platí, že nárok na náhradu škody vzniká paralelně vedle povinnosti plnit. Neplatí tedy, že porušení povinnosti vyplatit plat nebo mzdu ve stanovené výši (resp. porušení povinnosti plnit v penězích) zakládá nárok na náhradu škody ve výši nevyplacené části.
17. Žalobci pak zjevně nevznikl ani nárok na vydání bezdůvodného obohacení. V nynějším případě nebylo plněno bez právního důvodu ani na základě neplatného právního úkonu (§ 163 zákona o vojácích z povolání). Jak uvádí žalobce, příslušná rozpočtová kapitola obdržela finanční prostředky určené mimo jiné na zabezpečení platu vojáků z povolání. Sám žalobce ovšem žádné plnění bez právního důvodu (na jehož vydání by mu z tohoto titulu vznikl nárok) žalovanému ani státu neposkytl.

V. 2 Promlčení nároku žalobce

18. Podle § 161 odst. 1 zákona o vojácích z povolání nestanovuje-li tento zákon jinak, činí lhůta k uplatnění peněžitých nároků ze služebního poměru 3 roky. Podle odst. 2 téhož ustanovení jde-li o opětovné plnění, činí lhůta k uplatnění nároku na jednotlivá plnění 3 roky od jejich splatnosti.
19. Jak upozorňuje žalovaný, otázkou promlčení se zdejší soud již zabýval v předchozím rozsudku týkajícím se nynějšího nároku (zmiňovaný rozsudek ze dne 13. 10. 2021, č. j. 29 Ad 11/2019-188), neboť žalobce uplatnil obsahově obdobnou námitku, včetně odkazů na judikaturu, již v předchozí žalobě. To však nezakládá překážku věci rozhodnuté ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Tato překážka vzniká pouze v případě totožnosti předmětu řízení, tj. pokud nový návrh směřuje proti totožnému správnímu rozhodnutí. V nynější věci žalobce napadá jiné rozhodnutí, které bylo vydáno poté, kdy bylo původní rozhodnutí správním soudem zrušeno.
20. Dříve vyslovený právní názor zdejšího soudu je relevantní z jiného důvodu. V případě přezkumu rozhodnutí správních orgánů (§ 65 s. ř. s.) je správní soudnictví vybudováno na kasačním principu spojeném se závazností právního názoru vysloveného soudy. Tato kasační závaznost se uplatňuje v rozsahu rozhodování konkrétní věci (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2019, č. j. 4 As 3/2018 – 50, bod 32). Kasační závaznost vysloveného právního názoru je odrazem zájmu na efektivním fungování správního soudnictví, v němž nedochází k opakovanému přehodnocování již zodpovězených otázek. Jak totiž v této souvislosti judikuje i Ústavní soud, „*v jednotlivých případech je konečnost sporu nepostradatelným znakem spravedlivého procesu*“ [nález ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. IV. ÚS 301/05 (N 190/47 SbNU 465), bod 58]. Správní orgán tedy je při vydávání nového rozhodnutí vázán právním názorem vysloveným krajským soudem ve zrušujícím rozsudku podle § 78 odst. 5 s. ř. s. Je-li správní orgán při vydávání nového rozhodnutí kasačně vázán právním názorem vysloveným při zrušení původního rozhodnutí, musí se kasační závaznost uplatnit i ve vztahu ke krajskému soudu při přezkumu nového rozhodnutí. (srov. též usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2022, č. j. 1 Azs 16/2021 – 50). Výjimku představují pouze situace, kdy došlo v mezidobí ke změně podstatných skutkových či právních okolností.
21. Zdejší soud v předchozím rozsudku uvedl, že „promlčení nároku je v obecné rovině pravidlem, jehož prolomení musí být opravdu závažné a zejména spíše nezávislé na vůli příslušné osoby, nebo omezující její možnosti fakticky právně jednat (např. dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, účast v mezinárodní misi v místech se špatnou infrastrukturou apod.); z podání žalobce nic takového neplyne a není zjevné, že by mu v uplatnění jeho práva takto závažné skutečnosti bránily (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 6. 2018, č. j. 6 Ad 31/2017-32). Proto zdejší soud nemůže přisvědčit námitce žalobce o nemravnosti uplatněné námitky promlčení.“ (bod 70).
22. V nynější věci nejsou dány žádné okolnosti, pro které by bylo možné se od vyslovených závěrů odchýlit. Nejvyšší správní soud je nekorigoval (k tomu ani v souladu s dispoziční zásadou nedostal prostor, neboť žalovaný coby stěžovatel je pochopitelně nenapadl).
23. Žalobce poměrně obsáhle cituje z judikatury k otázce (ne)mravnosti uplatněné námitky promlčení. Předkládané závěry však přesvědčivě nespojuje se svou konkrétní situací. Z judikatury zejména plyne, že „*námitka promlčení zásadně dobrým mravům neodporuje, ale mohou nastat situace, že uplatnění této námitky je výrazem zneužití práva na úkor účastníka, vůči němuž by zánik nároku v důsledku uplynutí promlčecí doby byl nepřiměřeně tvrdým*

postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo včas neuplatnil.“ (nález Ústavního soudu ze dne 6. 9. 2005, sp. zn. I. ÚS 643/04). „Dobrým mravům zásadně neodporuje, namítá-li někdo promlčení práva uplatňovaného vůči němu, neboť institut promlčení přispívající k jistotě v právních vztazích je institutem zákonným a tedy použitelným ve vztahu k jakémukoliv právu, které se podle zákona promlčuje. Uplatnění námitky promlčení by se přičilo dobrým mravům jen v těch výjimečných případech, kdy by bylo výrazem zneužití tohoto práva na úkor účastníka, který marné uplynutí promlčecí doby nezavinil, a vůči němuž by za takové situace zánik nároku na plnění v důsledku uplynutí promlčecí doby byl nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo včas neuplatnil.“ (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 2. 2011, sp. zn. 21 Cdo 85/2010, shodně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2014, č. j. 3 Ads 83/2013 – 39, nebo ze dne 2. 3. 2023, č. j. 9 As 81/2022 – 44). Tyto okolnosti by přitom musely být naplněny v natolik výjimečné intenzitě, aby byl odůvodněn tak významný zásah do principu právní jistoty, jakým je odepření práva uplatnit námitku promlčení (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 2. 2012, sp. zn. 23 Cdo 123/2011).

24. Žalobce argumentuje v tom směru, že služební pohotovost mu nebyla nikdy nařízena a služební orgány mu proto vyplácely nižší plat úmyslně (nejednalo se o náhodu ani o omyl). To v zásadě odpovídá shora uvedeným závěrům Nejvyššího správního soudu v nynější věci, podle nichž rozdělení směn na 12 hodin výkonu služby a 12 hodin služební pohotovosti bylo čistě formální a účelové a ze strany služebně nadřízených orgánů žalobce se jednalo o snahu o obcházení zákona (krácení žalobce na jeho platových nárocích). To ovšem samo o sobě nemůže vést k rozporu námitky promlčení s dobrými mravy. V opačném případě by nemohlo dojít k promlčení žádného nároku v případě úmyslného nesplnění jakékoliv právní povinnosti. Takto široce ovšem dle zdejšího soudu nelze korektiv dobrých mravů pojímat. Žalovaný pak se žalobcem nevede polemiku ohledně formy zavinění. Pouze konstatuje, že dané formální rozdělení směn (a z něj vyplývající výplata platu) nebylo motivováno úmyslem služebních orgánů poškodit žalobce. Důvodem tohoto nezákonného postupu bylo primárně to, že z personálních důvodů nebylo jiným způsobem možné plnit všechny úkoly (to zdejší soud konstatoval již v bodě 78 předchozího rozsudku).
25. Žalobce neuvádí žádný důvod, pro který by nebylo možné uplatnit u služebnímu orgánu platový nárok dříve. Neuvádí ani jiné konkrétní argumenty svědčící o tom, že služební orgán uplatněním námitky promlčení zneužívá právo. Pokud jde o poukaz žalobce na údajný nátlak služebních orgánů, ten žalobce dokládá pouze zvukovým záznamem ze dne 30. 9. 2008, který byl pořízen až po uplatnění nároku. Obecně přitom platí, že pro posouzení námitky promlčení jako výkonu práva v rozporu s dobrými mravy jsou bez významu okolnosti, které nastaly až po uplatnění práva (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2022, č. j. 2 As 114/2021 – 46, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 2010, sp. zn. 33 Cdo 126/2009). Ničím dalším žalobce tvrzený nátlak služebních orgánů neprokazuje.
26. Lze tedy shrnout, že námitku promlčení nároku žalobce, uplatněnou služebními orgány, neshledal zdejší soud v rozporu s dobrými mravy již v předchozím rozsudku ze dne 13. 10. 2021, č. j. 29 Ad 8/2019-225. V nynějším řízení nevyšlo skutkově ani právně najevo nic, co by vedlo k nutnosti dané závěry přehodnotit.

V. 3 Rozšíření žádosti

27. Otázkou nesprávného posouzení žádosti z roku 2011 o rozšíření předmětu řízení zahájeného v roce 2008 se opakovaně zabývaly zdejší soud i Nejvyšší správní soud. Podle této judikatury závisí odpověď na ni na konkrétnosti a včasnosti uplatnění tohoto žalobního bodu, resp. kasační námitky. Byla-li vznesena v obecné rovině či pozdě, nebyla meritorně posouzena před krajským soudem (např. rozsudek ze dne 1. 8. 2024, č. j. 29 Ad 8/2024-69) ani před Nejvyšším správním soudem (např. rozsudek ze dne 26. 11. 2024, č. j. 2 As 183/2024-33). Byla-li uplatněna řádně, měl se jí krajský soud podle Nejvyššího správního soudu věcně zabývat (rozsudek ze dne 4. 3. 2025, č. j. 7 As 176/2024-58, a rozsudek ze dne 20. 3. 2025, č. j. 1 As 18/2025-37).
28. Protože žalobce uplatnil argumentaci ohledně rozšíření své žádosti včas a obsahově se shoduje s tvrzeními žalobců, posuzovanými Nejvyšším správním soudem v rozsudcích z roku 2025, obdobným způsobem k nim přistoupí i zdejší soud. Jakkoli není přímo vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v těchto zrušovacích rozhodnutích (*a contrario* § 110 odst. 4 s. ř. s.), vzhledem k obdobné argumentační linii i skutkovým okolnostem, neshledal pádný důvod, pro nějž by se od něj měl odchýlit.
29. Zdejší soud předně připomíná, že touto otázkou se zabýval už ve svém předchozím rozsudku:
- „75. K tomu krajský soud sděluje a připomíná, že žalobce zde rozebíranou problematiku neuvedl v odvolání. Následně uplatnil související žalobní bod shora popsáním způsobem, přičemž z hlediska zbývajících žalobních bodů mohl soud rozhodnutí žalovaného přezkoumat, a to v tom smyslu, že otázka rozšíření nároků tvoří relativně samostatnou část posuzované věci.*
- 76. Z výše uvedeného tak soud dovozuje, že daný žalobní bod byl uplatněn opožděně, přičemž namítaná vada nebrání přezkumu v rozsahu včas uplatněných žalobních bodů. Soud se proto otázkou rozšíření nároků nezabývá – jde o opožděně uplatněný („nepřípustný“) žalobní bod. Nad rámec tohoto nutného odůvodnění soud doplňuje, že v případné žalobě proti novému rozhodnutí žalovaného může žalobce stejnou námitku uplatnit včas, proto je v zájmu žalovaného, aby se rozšířením nároku v novém rozhodnutí přesvědčivě vypořádal, popř. je v zájmu žalobce, aby v dalším řízení před žalovaným danou otázku případným způsobem akcentoval.“*
30. Správní orgány postupovaly v intencích tohoto pokynu a správní orgán I. stupně se věnoval otázce rozšíření žádosti žalobce ve výroku III a souvisejícím odůvodnění. Žalobce následně ve svém odvolání napadnul výslovně i tento výrok. Žalovaný v napadeném rozhodnutí potvrdil odvolání proti výroku III. rozhodnutí VÚ 2427 Sedlec. Sděлил k tomu, že žádost z roku 2011 byla postoupena k vyřízení veliteli VÚ 8407 Kbely, který ji posoudil jako nedůvodnou. V tomto postupu neshledal velitel VÚ 2802 Olomouc žádné pochybnosti. O postoupení byl odvolatel (žalobce) informován. Vlastní vyrozumění o nedůvodnosti žádosti nelze doložit, neboť s ohledem na platné skartační lhůty bylo pravděpodobně skartováno. Nelze nicméně dohledat, kdy bylo žalobci doručeno. Z vyjádření velitele VÚ 2802 Olomouc ze dne 5. 10. 2012 lze usoudit, že se po veliteli VÚ 8407 Kbely této žádosti věnoval následně velitel VÚ 2802 Olomouc. Napadené rozhodnutí tedy potvrdilo závěr správního orgánu I. stupně, že se žádosti o rozšíření nároku po roce 2008 nevyhovuje, neboť samostatné správní řízení bylo vedeno u jiného správního orgánu a není součástí tohoto řízení.
31. Nejvyšší správní soud za obdobného skutkového stavu ve výše zmíněných rozsudcích z roku 2025 dospěl k závěru:

- správní spis neobsahuje rozšíření původní žádosti z roku 2011 ani jakýkoli doklad o jeho doručení správním orgánům;
 - správní spis neobsahuje žádný podklad o procesním postupu údajného postoupení rozšíření žádosti veliteli VÚ 8407 Praha-Kbely;
 - správní spis neobsahuje žádné procesní úkony, které by byly činěny u velitele VÚ 8407 Praha-Kbely;
 - správní spis neobsahuje žádné rozhodnutí o stěžovatelově rozšíření žádosti z roku 2011;
 - není ani jinak prokázáno, že by u velitele VÚ 8407 Praha-Kbely byl veden správní spis o stěžovatelově rozšíření žádosti, činěny jakékoli procesní úkony, či vydáno jakékoli formální rozhodnutí.
32. Nejvyšší správní soud připustil, že díl viny na posuzované situaci leží i na zástupci žalobce, který rovněž není schopen dohledat originál rozšíření původní žádosti ani doklady o jejím dalším osudu. Je to však především správní orgán, jehož povinností je dodržení zásady spisového pořádku, resp. zásady řádného vedení spisu, která je na zákonné úrovni konkretizována v § 17 správního řádu (k tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2013, č. j. 6 As 81/2013-56, bod 25 a násl., ze dne 16. 12. 2015, č. j. 8 As 106/2015-33, bod 15, či ze dne 10. 8. 2017, č. j. 10 Azs 221/2017-39, bod 12) S touto zásadou se poté nutně pojí důsledek, že její porušení jde logicky k tíži správního orgánu. K tomuto závěru ostatně dospěl již i Nejvyšší správní soud, který uvedl, že „[s]kutečnost, že správní orgán nemůže prokázat, že spis již dále nebyl doplňován o další podklady, popř. že stěžovatel nebyl vyzván k vyjádření se k případným novým důkazům, jde tedy plně k tíži správního úřadu a nikoli k tíži adresáta správního rozhodnutí“ (výše cit. rozsudek 6 As 81/2013-56, bod 24).
33. Rovněž Ústavní soud se opakovaně vyslovil k případům, kdy podání účastníka řízení nebyla z důvodů, které již nelze objasnit, založena do spisu; v důsledku pochybení soudu patrně došlo ke ztrátě podání či založení do jiného spisu. V takových případech je třeba vycházet z presumpce, že podání bylo učiněno řádně a včas; je potom věcí soudu, aby zajistil řádné projednání takového podání (nález Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2016, sp. zn. IV.ÚS 3173/15, z dřívějších rozhodnutí Ústavního soudu např. nálezy ze dne 6. 10. 1998, sp. zn. I. ÚS 460/97, ze dne 23. 11. 2000, sp. zn. III. ÚS 329/2000, či ze dne 14. 4. 2005, sp. zn. III. ÚS 674/04).
34. Uvedené závěry lze plně vztáhnout i na nyní posuzovanou věc. Již není sporu o tom, že žalobce v roce 2011 skutečně podal rozšíření své původní žádosti. Byť není založena ve správním spisu a neexistují ani žádné doklady prokazující její skutečné podání, z navazující komunikace správních orgánů se zástupcem žalobce lze mít skutečně za prokázané, že k rozšíření původní žádosti skutečně došlo.
35. Sporný však i nadále zůstává další osud rozšíření původní žádosti, a to jak jeho osud procesní (tedy zejména jeho postoupení veliteli VÚ 8407 Kbely), tak i osud meritorní (tedy jak bylo vůbec rozhodnuto o nároku uplatněném v tomto rozšíření původní žádosti). I v těchto otázkách, a s ohledem na nedobrou úroveň vedení správního spisu (byť zejména kolem roku 2011 a bezprostředně navazujících let, které jsou však pro současné otázky podstatné), dospívá soud k závěru, že natolik vážné nedostatky ve vedení spisu a s tím spojené nejasnosti kolem tak zásadních skutečností, jako

postoupení rozšíření původní žádosti či vůbec jeho meritorní posouzení, nemohou jít k tíži účastníka řízení a rozhodnutí žalovaného je v tomto rozsahu tedy třeba zrušit.

36. V dalším řízení tedy žalovaný za předpokladu, že nedojde k dalšímu vyjasnění i nadále nejasných skutečností, ideálně ve spolupráci se žalobcem zrekonstruuje obsah rozšíření původní žádosti z roku 2011 – tedy zejména vyjasní, doplacení jakých platových nároků se žalobce tímto rozšířením žádosti domáhal a poté toto rozšíření žádosti řádně posoudí.

VI. Závěr a náklady řízení

37. Krajský soud výrokem I. tohoto rozsudku zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s.
38. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Protože byl žalobce ve věci úspěšný co do jejího základu, soud mu přiznal právo na plnou náhradu nákladů řízení vůči žalovanému.
39. Náklady žalobce v řízení tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a odměna zástupce (advokáta). Ta náleží za tři úkony právní služby, tj. přípravu a převzetí zastoupení, sepsání žaloby a sepsání repliky [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], a činí 3×3100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], plus paušální částku ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tedy 3×300 Kč. Odměna advokáta v řízení před krajským soudem tak dohromady činí 10 200 Kč. Protože je advokát plátcem DPH (§ 14a advokátního tarifu), odměna se podle § 57 odst. 2 s. ř. s. zvyšuje o 21 % z částky 10 200 Kč, tedy o 2 142 Kč. Spolu se zaplaceným soudním poplatkem tedy celkové náklady řízení o žalobě činí 15 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. dubna 2025

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu